

Seria *Karl May*

Volume apărute

Ciclul Winnetou

1. Winnetou vol 1 - Omul preiilor, 2. Winnetou vol 2 - Detectiv,
3. Winnetou vol 3 - Testamentul, 4. Cacealmaua (Printul petrolului)

*

Ciclul Old Surehand

1. Old Surehand, 2. Secretul lui Old Surehand, 3. Secretul țigăncii
4. Insula giuvaerelor

*

Ciclul Satan și iscariotul

1. Capcana (Cetatea de stâncă), 2. Omul cu 12 degete
3. Răzbunarea

Ciclul În țara leului de argint

1. Leul răzbunării, 2. La turnul Babel, 3. Sub aripa morții
4. Prăbușirea

*

Testamentul incasului, Pirat și corsar (Caiman + Surcouf corsarul)
Mustangul negru (Corcitura)

*

Ciclul De pe tron la eșafod

Castelul Rodriganda, Piramida zeului soare, Benito Juarez
Plisc-de-uliu, Moartea împăratului, Comoara din lacul de argint,
Slujitorii morții

Ciclul Sub stăpânirea otomană

Prin deșert și harem

Karl May

PRIN VAGAUNILE BALCANILOR

Autor: Karl May,

Titlu original: In den Schluchten des Balkan

Titlu: Prin vagaunile Balcanilor

Editor Dexon Office, București

Ediție completată și revizuită

© by Dexon Office, 2019

Toate drepturile pentru această versiune aparțin Dexon Office

Informații, comenzi ramburs

Email dexonoffice@gmail.com

www.aldopress.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MAY, KARL

Sub stăpânirea otomană / Karl May. - București : Dexon, 2019

6 vol.

ISBN 978-973-701-939-4

Vol. 4. : Prin vagaunile Balcanilor. - 2019. - ISBN 978-973-701-949-3

821.112.2

Capitolul 1 Începe urmărirea

Nu trecuse prea mult timp de când eu, Halef, Omar și Osco părăsisem călare Adrianopolul, întovărășiți fiind de cei trei polițai, când, deodată, am auzit în spatele nostru tropot de cal. Am întors capetele și am zărit un călăreț care se străduia din răputeri să ne ajungă din urmă. Numai decît, am oprit caii, pentru a-i îngădui să se apropie și îl am recunoscut curînd pe Malhem, portarul lui Hulam. Călărea pe un cal încărcat din greu cu câteva baloturi, de pe care descălecă imediat ce ajunse în dreptul nostru.

— *Sallam!* ne salută, scurt.

I-am răspuns la salut și la privirea noastră întrebătoare, el îmi dădu următoarea explicație:

— Iertare, effendi, că v-am oprit din drum! Știu că sunteți foarte grăbiți. Dar stăpânul meu mi-a poruncit să vin după dumneavoastră.

— De ce? l-am întrebat.

— Ca să vă aduc acest cal.

— Da' cu ce l-ai încărcat?

— De-ale gurii și alte lucruri de care, poate, veți avea nevoie.

— Dar avem provizii pentru mai multe zile!

— N-are importanță! Stăpânul meu gîndește că oamenii pe care îi urmăriți s-ar putea abate de la drumul drept. Dacă veți ajunge în munți, acolo nu veți găsi hrană decît pentru cai, nu și pentru voi.

— Stăpânul tău este un om foarte bun. Dar acest cal încărcat din greu nu va face altceva decît să ne încetinească, mersul.

— Eu vi l-am adus; eu trebuie să ascult poruncile stăpînului meu. Mergeți sănătoși! Allah să vă ajute să călătoriți cu bine!

Ăcestea fiind zise, Malhem aruncă frăul peste gâtul calului, se răsuci și o luă la fugă înapoi spre Adrianopol.

Îndată, Halef își întoarse calul cu fața spre oraș și întreabă:

— Să mă duc după el, sidi?

— De ce?

— Să-l prind și să-l aduc aici, ca să-ți facă pe voie.

— Lasă-l să plece! Nu putem să pierdem timpul.

— Oare ce-o fi împachetat în păturile și în rogojinile alea?

— Nu ne interesează acum. O să vedem mai târziu, când se lasă seara. la calul de frâu. Să pornim la drum!

Ne-am reluat drumul întrerupt. Eu călăream în față iar ceilalți mă urmau. Mergeam așa, pentru că trebuia să mă uit după urme, deși nu prea erau speranțe să găsim vreuna.

Drumul era destul de animat, deși nu putea fi numit ca fiind o cale prea bătătorită. Micuțul hagi avusese dreptate atunci când spusese că aici nu era la fel de ușor ca în Sahara să descoperi urme. De aceea, nici nu priveam

cu atenție drumul, ci marginea sa din stânga. Cealaltă margine a drumului o forma malul Ardei. Atâta timp Cât nu găseam aici urme care să-mi confirme că cei trei călăreți pe care îi urmăream s-ar fi abătut din drum, puteam să fiu aproape sigur că cei căutați se aflau înaintea noastră. Ne-am întâlnit pe drum cu mai mulți călăreți, căruțe greoaie și pedestri, dar nu am adresat nici o întrebare nimănui. Întrucât fugarii trecuseră călare pe aici cu o seară înainte, nici unul din cei întâlniți de noi în cale nu putea să-l fi văzut. Nu m-am oprit nici la micul grup de colibe pe lângă care am trecut, căci, de aici, drumul nu se bifurca în nici o altă direcție pe care ar fi putut s-o apuce Barud el Amasat. Dar, când am ajuns într-o mică localitate, numită Ortakoj, de unde porneau mai multe cărări, ne-am oprit și ne-am adresat primului om pe care l-am întâlnit:

— *Sallam!* Se află oare, în acest loc, Allah să-l binecuvânteze, vreun paznic de noapte?

Cel întrebat purta la brâu o sabie uriașă, ținea în mâna dreaptă un ciomag înspăimântător, în jurul fesului își înfășurase o basma groasă, care părea țepăună de murdară ce era și umbla desculț. M-a examinat cu atenție câteva clipe și tocmai se pregătea să facă același lucru și cu ceilalți.

— Ei? l-am întrebat, nerăbdător.

— Ușurel, ușurel! m-a admonestat zdrențărosul.

Se rezemă de ciomag și începu să examineze cu atenție statura micuțului hagi. Halef, însă, ajunsese la capătul răbdării și își trase afară biciușca.

— Știi, oare, cum se numește lucrul acesta?

Cel întrebat se umflă în pene și puse mâna pe sabie.

— Dar tu, știi cum se numește asta, mititelule?

Mititel! Nici un alt cuvânt nu l-ar fi jignit mai mult pe Halef. Ridică mâna ca să lovească; rapid, însă, mi-am împins calul între el și cel amenințat și l-am avertizat:

— Nu fi nechibzuit, Halef! Omul ăsta n-o să-mi mai răspundă la nici o întrebare.

Am scos din pungă o monedă micuță, i-am arătat-o celui ce purta sabia și am repetat:

— Deci, se află pe-aici vreun paznic de noapte?

— Îmi dai bănuțul? m-a întrebat el.

— Da.

— Atunci, dă-mi-l! răspunse omul, scurt și întinse mâna.

— Mai întâi răspunde!

— Da, există un paznic de noapte. Dar acum, dă-mi bănuțul!

Erau doar câteva parale de aramă.

— Ia-l! i-am spus. Unde locuiește paznicul de noapte?

Băgă bănuțul în buzunar, dădu din cap și întreabă rânjind:

— Mă plătești și pentru întrebarea asta?

— Ți-am plătit destul!

— Pentru prima, dar nu și pentru a doua.

— Bine, poftim, ai aici încă doi bănuți de cinci parale! Deci, unde locuiește paznicul?

— Acolo, în ultima casă, îmi explică omul, arătând spre o clădire care nu merita nici măcar să fie numită colibă, ci mai degrabă grajd.

Ne-am îndreptat spre acea direcție. Când am ajuns la dărăpănata locuință, am descălecat, ca să pot trece prin gaura care ținea loc de intrare și ieșire. Chiar în acea clipă, în dreptul deschizăturii apărură o femeie atrasă afară de tropotul cailor noștri.

— Vai de mine! Închide ochii! strigă ea și se trase grăbită înapoi.

Nu avea fața acoperită de vâl. De aceea se speria de tare. Era desculță și îmbrăcată cu un veșmânt vechi, zdrențuit, iar părul parcă îl avea din păsle. După cum arăta, se părea că, de luni de zile, apa nu-i atinsese fața. Eram gata-gata să cred că femeia nu se va mai lăsa văzută, dar, după ce am strigat, nerăbdător, de câteva ori, ea își făcu, totuși, apariția. Acum, își ținea în dreptul feței fundul unui coș spart. Ne putea privi printre crăpăturile împletiturii, fără, însă, ca noi să ne putem încânta ochii cu frumusețea ei.

— Ce vrei? ne întreabă ea, timidă.

— Aici locuiește paznicul de noapte? a trebuit să întreb din nou.

— Da...

— Tu ești nevasta lui?

— Eu sunt singura lui nevastă, replică mândră femeia.

Acorda multă valoare sublinierii faptului că era singura stăpână a inimii bărbatului care era pașa al ei nocturn.

— Este acasă?

— Nu.

— Unde se află stăpânul tău?

— A plecat.

— Unde?

— Pe cărările slujbei lui.

— Dar încă nu este noapte!

— Stăpânul meu nu veghează numai nopțile, ci și ziua asupra supușilor pașahului. Nu este doar paznic de noapte, ci și servitorul lui kiaja (primar), ale cărui porunci trebuie să le urmeze.

Deodată mi-a venit în minte omul cu care tocmai vorbisem puțin mai înainte. M-am întors și într-adevăr, el se îndrepta încet și mândru către noi. Asta era chiar prea de tot. Cu o figură cât se poate de sumbră, am făcut câțiva pași spre el.

— Chiar tu ești paznicul de noapte? l-am întrebat pe cel ce purta sabia.

— Da, răspunse el, arogant.

Hagi Halef Omar observă că nu mai eram în toane bune și își mână calul spre paznicul nopților și al zilelor, ca să poată fi cu ochii pe mine. Știam ce vrea și i-am făcut, aprobator, cu ochiul:

— De ce nu mi-ai spus asta de la început, atunci când am vorbit cu tine? l-am întrebat, cu severitate.

— N-am avut trebuință. Mai ai bani?

— Suficienți, pentru tine. Fii atent, am să-ți plătesc anticipat pentru toate întrebările pe care ți le voi mai pune de acum înainte.

Am mai făcut un semn cu ochiul și biciul lui Halef pocni deodată pe spi-

narea paznicului supușilor padișahului. Vru să sară înapoi, dar micul hagiui își strânsese atât de bine calul între coapse, încât îl înghesui pe paznic spre perete și îl tot pocni cu biciul. Celui pedepsit nici măcar nu-i trecu prin cap să se folosească de sabie sau de ciomag. Țipa pe toate tonurile posibile și "singura" sa nevastă făcea la fel, uitând, cu ocazia aceasta, să-și mai țină în dreptul feței fundul de coș. Aruncă acest păzitor al demnității sale feminine, se repezi la calul hagiului, apucându-l de coadă și trăgând din toate puterile, în vreme ce striga:

— Vai ție, vai ție! Cum poți să-l insulți pe servitorul și favoritul padișahului? Înapoi, înapoi! Ajutor, ajutor!

La aceste strigăte ascuțite, începură să iasă pe ușile căsuțelor și ale colibelor bărbați, femei și copii, care se îndreptau grăbiți spre noi, pentru a se interesa care era pricina pentru care se răcnea în așa hal.

I-am făcut semn lui Halef să înceteze și mă ascultă. Cred că paznicul de noapte primise vreo douăsprezece lovituri puternice. Dădu drumul jos ciomagului din mâna dreaptă, apucă sabia de la brâu iar, cu mâna stângă, începu să se frece pe spate.

— Cum ai îndrăznit? Vrei să te scurtez de cap? Am să asmut asupra ta întreaga obște și am să-i las să te facă praf!

Halef începu să rădă. Vru să răspundă ceva, dar nu ajunsese s-o facă, întrucât un bărbat se repezi printre cei prezenți și mi se adresă răstit:

— Ce se petrece aici? Cine sunteți?

Deși știam că îl am în fața mea pe înaltul domn primar, totuși mă interesai:

— Dar cine ești tu?

— Sunt primarul acestui sat. Cine vă dă dreptul să ridicați mâna împotriva polițaiului meu?

— Purtarea sa ne-a dat dreptul.

— Cum adică?

— I-am cerut niște informații și a refuzat să mi le dea. Mi-a pretins ca pentru fiecare răspuns să îl plătesc.

— Poate să-și vândă răspunsul cât de scump vrea.

— Iar eu pot să-l plătesc așa cum am chef. Acum și-a primit plata și va trebui să-mi răspundă.

— Nici un cuvânt! strigă paznicul.

— N-o să-ți spună nici un cuvânt, confirmă primarul. Ați ridicat mâna împotriva servitorului meu. Urmați-mă imediat! Am să cercetez această problemă și o să vă pedepsesc!

Atunci, micul hagiui îmi arătă biciul și mă întrebă:

— Effendi, să-l fac pe acest primar din Ortakoj să simtă cum ustură pielea cea frumoasă a hipopotamului?

— Încă nu, poate mai târziu, i-am răspuns.

— Ce, fiu de cățea, vrei să poruncești să fiu biciuit eu? strigă primarul.

— Poate că da, i-am răspuns, liniștit. Tu ești primarul acestui sat. Dar, știi tu cine sunt eu?

Primarul amuți. Se pare că întrebarea mea îl pusese în încurcătură. Am continuat:

— Ai spus că omul acesta este polițaiul tău?

— Da, este.

— Nu, nu este. Este un locuitor al acestui sat, pe care l-ai făcut servitorul tău, dar polițai nu este. Privește la acești trei călăreți care poartă uniforma sultanului! Tu ai un paznic de noapte, eu, însă, am cu mine trei polițai adevărați. Înțelege, acum, că sunt un cu totul altfel de om decât tine?

Pentru a da mai multă greutate cuvintelor mele, Halef începu să gesticuleze în fața primarului, așa încât acesta se dădu speriat înapoi. Și cei care se aflau în spatele lui se traseră înapoi. Am observat că începuseră să se uite la mine ca la un înalt domn.

— Ei, răspunde! i-am poruncit.

— Stăpâne, spune mai întâi cine ești! mă rugă primarul, cu o voce joasă. Atunci, Halef se răsti la el:

— Vierme! Cum poți să pretinzi ca un asemenea domn să-ți spună ție cine este? Dar am să mă îndur de tine și am să-ți comunic că te afli în fața înaltului și nobilului Kara Ben Nemsi bei, Allah să-i dăruiască încă multe mii de veri, fără a mai pune la socoteală iernile. Sper că ai auzit de el!

— Nu, niciodată! afirmă, cu timiditate, omul, lucru care era adevărat.

— Cum? Niciodată? tună spre el micuțul. Ar trebui cumva, oare, să-ți storc nițel creierul, ca să-ți vină gândul cel bun? Ia gândește-te!

— Da, am auzit de el, recunosc primarul, înfricoșat peste măsură.

— Oare numai o dată?

— Nu, de multe, multe ori!

— Asta-i norocul tău, primarule. Te-aș fi luat prins și te-aș fi dus direct la Stambul, pentru a porunci să fii înecat în Bosfor! Acum, însă, ascultă ce vrea să-ți spună acest înalt effendi!

Spunând acestea, micuțul își retrase calul din fața celui amenințat. Ochii lui păreau că aruncă fulgere de mânie, dar buzele îi tremurau perfid. Bravul hagiui trebuia să-și dea toată silința să nu izbucnească într-un hohot de râs.

Toți ochii erau acum îndreptați spre gura mea. L-am liniștit pe primar:

— N-am venit să vă fac vreun rău. Dar sunt obișnuit să mi se răspundă imediat la întrebări. Omul acesta a refuzat să-mi dea informații de bunăvoie; a vrut să stoarcă bani de la mine! De aceea am poruncit să fie biciuit. Depinde de el dacă nu mai vrea s-o încaseze în continuare!

În timp se mă întorceam spre paznicul de noapte, primarul îi făcu semn grăbit servitorului aflat în slujba sa și îi șopti:

— În numele lui Allah, răspunde repede!

Paznicul nocturn al supușilor padișahului luase o poziție atât de încordată, de parcă ar fi văzut în mine pe însuși conducătorul credincioșilor.

— Effendi, întreabă-mă!

— Ai făcut de strajă noaptea trecută?

— Da.

— Cât timp?

— De seara până dimineața.

— N-a trecut nici un străin călare prin Ortakoj?

— Nu.

Înainte, însă, ca paznicul să-mi fi dat acest răspuns, a aruncat o privire întrebătoare spre primar. N-am putut observa figura acestuia, dar am văzut suficient pentru ca să nu dau crezare acestui răspuns. De aceea i-am spus, aspru:

— Minți!

— Dar, domnule, spun adevărul!

În același moment, m-am răsucit rapid spre primar și am văzut că își dusesese, preventiv, mâna la gură. Mai întâi îi șoptise paznicului să răspundă rapid, iar acum îi sugera să tacă. Era bătător la ochi. L-am întrebat pe paznic:

— Nici n-ai vorbit cu vreun străin?

— Nu.

— Bun! Primarule, unde este locuința ta?

— Casa aceea, din partea cealaltă, răspunse cel întrebat.

— Tu și paznicul mă veți însoți până acolo, doar voi doi. Trebuie să vorbesc cu voi.

Fără să mă uit dacă vin după mine, m-am îndreptat spre casa indicată și am intrat. Era construită în stil bulgăresc și se compunea dintr-o singură odaie care, însă, era despărțită, prin leasă din nuiiele de salcie, în mai multe încăperi. În încăperea din față, am găsit un scăunel cu trei picioare, pe care m-am așezat.

Cei doi n-au îndrăznit să mi se împotrivescă. Mă urmaseră, aproape imediat. Prin gaura din perete, care ținea loc de fereastră, am observat că locuitorii satului se aflau încă afară, dar se țineau la distanță de însoțitorii mei.

Era vizibil că primarul și subalternul aveau o stare de spirit neplăcută. Amândurora le era frică și trebuia să profit de acest lucru.

— Paznicule, îți menții încă răspunsul pe care mi l-ai dat la întrebarea pusă de mine mai înainte?

— Da.

— Chiar dacă m-ai mințit?

— N-am mințit!

— Ba ai mințit și asta doar pentru că așa a vrut primarul.

Primarul tresări speriat.

— Effendi!

— Ce? Ce vrei să spui?

— Dar nu i-am spus nici un cuvânt acestui om! afirmă primarul.

— Dar semn i-ai făcut!

— Nu.

— Iar eu vă spun că mințiți amândoi. Cunoașteți proverbul despre evreul care s-a înecat, pentru că s-a culcat în fântână?

— Da.

— La fel o să pățiți și voi, ca acel evreu. Vă aflați într-un mare pericol care, ca și apa din fântână, va veni peste voi și vă va sufoca. Dar eu nu vă doresc răul și vreau să vă avertizez. Stau de vorbă aici cu voi, pentru ca subalternii și prietenii voștri să nu afle că nu ați spus adevărul. Vedeți că sunt îngăduitor și prietenos cu voi. De aceea, aștept să aud adevărul de la voi!

— Dar l-am spus deja afirmă, cu ardoare, primarul.

— Deci, noaptea trecută n-a trecut nici un străin călare prin Ortakoj?

— Nu...

— Bine, fie cum vreți. Eu am avut intenții bune cu voi, dar voi sunteți aceia care vă doriți răul. Pentru că mă mințiți, voi porunci să fiți duși la Adrianopol, chiar la guvernator. De aceea i-am adus cu mine pe cei trei polițai. Acolo, o să fiți imediat judecați. Luați-vă adio de la ai voștri!

Am observat că amândoi s-au speriat foarte tare.

— Effendi, glumești! se bâlbâi primarul.

— Ce-ți trece prin cap? am replicat, ridicându-mă de pe scăunel. Nu mai am ce discuta cu voi, iar acum am să chem polițaii.

Mă îndreptai spre ușă. Atunci, primarul mi se așeză rapid în cale și mă întrebă:

— Effendi, e adevărat că ai vrut să ne salvezi?

— Bineînțeles.

— Mai vrei și acum?

— Hm! Nu știu. M-ați mințit!

— Dar dacă mărturisim acum?

— S-ar putea să vă iert.

— Ai să fii îngăduitor și n-ai să ne iei prizonieri?

— Voi n-aveți dreptul să puneți întrebări, voi trebuie să răspundeți. M-ați înțeles? O să aflați ce voi hotărî, după aceea. Nu sunt, însă, un om crud.

Se uitară unul la altul. Paznicul de noapte ridică puțin mâna, ca o rugă-minte mută.

— Și n-o să afle nimeni de aici ceea ce-ți vom povesti, effendi? întrebă primarul.

— În nici un caz.

— Atunci, bine, ai să afli adevărul. Nu ieși afară! Rămâi aici și spune-ne ce vrei să știi. O să-ți răspundem cinstit.

Mi-am reluat locul pe scăunel și m-am adresat paznicului de noapte:

— Deci, astă-noapte au trecut niște străini prin sat?

— Da.

— Cine?

— După miezul nopții, un car cu boi. Mai târziu, încă trei călăreți.

— Pe ce fel de cai?

— Pe doi cai bălani și unul murg.

— Au vorbit cu tine?

— Da. Stăteam în mijlocul drumului și mi s-au adresat.

— Toți trei?

— Nu, numai unul...

— Ce ți-a spus?

— M-a rugat, dacă voi fi cumva întrebat, să nu spun că i-am văzut. Mi-a dat un bacșiș.

— Cât?

— Doi piaștri.

— A, dar asta e o sumă mare! am râs eu. Și pentru acești doi piaștri ai

păcătuit, încălcând porunca profetului și mințindu-mă?

Respect! Effendi, nu doar din cauza piaștrilor.

— Ce-a mai fost?

— M-au întrebat cum îl cheamă pe primarul nostru și când le-am spus, mi-au cerut să-l duc la el.

— Îl cunoșteai pe vreunul dintre ei?

— Nu.

— Dar se pare că ei îl cunoșteau pe primar, de vreme ce și-au exprimat dorința să stea de vorbă cu el. I-ai condus la el?

— Da.

Ca urmare, m-am adresat primarului, care părea a fi mult mai îngrijorat decât subalternul său. Privirea lui nesigură lăsa să se ghicească faptul că nu avea cugetul curat.

— Tot mai susții că nu a trecut nimeni prin sat? l-am întrebat.

— Effendi, mi-a fost frică, mărturisii primarul.

— Cine se teme, înseamnă că a făcut ceva rău! Singur te dai de gol, afirmând aceasta.

— Dar, stăpâne, nu mă simt vinovat cu nimic!

— Atunci, de unde teama? Arăt eu ca un om de care trebuie să-ți fie frică?

— O, nu-de tine mă tem, effendi.

— Atunci, de cine?

— De Manach el Barșa.

— Aha, îl cunoști?

— Da.

— Unde l-ai cunoscut?

— La Mastanly și Ismilan.

— Cum s-a făcut de te-ai întâlnit cu el acolo?

— Este perceptor pentru capitație în Üskub și venise la Seres să se pună de acord cu locuitorii. De acolo, vizitase cel mai renumit târg anual de la Melnik.

— Când a fost asta?

— Acum doi ani. Atunci a avut Manach el Barșa treabă la Ismilan și Mastanly și l-am întâlnit în ambele localități.

— Ai stat de vorbă cu el?

— Nu. Dar, la scurt timp, am aflat că Manach încasase impozite mai mari decât trebuia și că, de aceea, fugise. S-a dus în munți.

“A se duce în munți” înseamnă, așa cum am văzut, a se duce printre tâlhari. De aceea, i-am spus cu asprime:

— Așadar, de îndată ce a venit la tine aveai datoria să-l arestezi!

— O, effendi, n-am îndrăznit să fac așa ceva!

— De ce?

— Asta ar fi însemnat moartea mea. Locuiesc atâția oameni în munți. Se ascund prin toate văgăunile și au aliați cu sutele. Se cunosc cu toții și țin unii cu alții. Dacă l-aș fi arestat, ar fi venit prietenii lui și m-ar fi omorât!

— Ești un laș și te temi să-ți faci datoria. N-ar fi trebuit nici o clipă să

te afli în acest post de conducător.

— O, stăpâne, te înșeli. Nu-mi pasă de mine. Dar oamenii aceștia ar fi făcut praf întregul nostru sâțuc.

În clipa aceea, se deschise ușa și apărură capul micului hagi.

— Sidi, spuse el, trebuie să vorbesc cu tine.

Spuse aceste cuvinte în dialectul vest-saharian al patriei sale, pentru a nu fi înțeles de primar și de paznic.

— Ce este? l-am întrebat.

— Vino, grăbește-te! se repezi micuțul, fără alte explicații.

M-am dus spre el. Avea să-mi spună ceva important.

— Vorbește! am șoptit.

— Sidi, spuse el încet, așa încât cei doi să nu-l poată înțelege, unul dintre locuitori mi-a făcut un semn pe furiș și a dispărut în spatele casei. L-am urmat, pe neobservate, ca să nu atrag atenția și mi-a spus că vrea să ne comunice ceva, dacă îi dăm zece piaștri.

— Unde se află acum?

— Este încă în spatele casei.

— Nu ți-a mai spus nimic altceva?

— Nici un cuvânt, sidi.

— Am să mă duc la el. Rămâi tu aici, ca să nu se poată înțelege ăștia doi împotriva noastră.

Zece piaștri, aproape două mărci, nu era o sumă prea mare pentru o informație valoroasă. Nu m-am dus prin față, pe uliță, ci am părăsit încăperea prin ieșirea îngustă din spate. Acolo, am văzut o îngrăditură în formă de pătrat, unde se aflau mai mulți cai. În apropiere, se afla un bărbat care părea că mă așteaptă pe mine. Când mă văzu, veni repede spre mine și mă întrebă în șoaptă:

— O să mă plătești, effendi?

— Da.

— Atunci, dă banii acum!

— Poftim!

I-am întins mica sumă de bani. O luă și apoi îmi șopti la ureche:

— Cei trei călăreți au fost aici!

— Știu.

— Primarul le-a schimbat un cal, unul bălan. Voiau să aibă trei cai bălani și l-au lăsat aici pe cel murg. Uite, îl vezi, este acolo în colț.

M-am uitat în direcția indicată. Culoarea calului corespundea cu ceea ce mi se spusese.

— Asta-i tot ce-ai vrut să-mi spui? l-am întrebat.

— Nu, știu mai multe. La scurt timp după prânz, a venit unul care s-a interesat de dumneavoastră.

— La cine?

— La mine. De-aia știu. Stăteam pe uliță, când a venit și a întrebat de trei călăreți, din care doi călăreau pe cai albi. Eu nu știam nimic și l-am îndrumat spre paznic, iar acesta l-a dus la primar.

— Străinul a rămas mult aici?

— Nu. Părea că este foarte grăbit.

Poți să-l descrii?

— Da. Călărea un bătrân cal șarg, nădușit tot. Pe cap avea un fes roșu și pentru că se înfășurase într-un fel de manta cenușie, am putut să-i văd și condurii roșii.

— Străinul avea barbă?

— Afară de o mustăcioară, era complet ras.

— Încotro s-a îndreptat?

— Spre Mastanly. Dar n-ai auzit încă lucrul cel mai important. Primarul are o soră la Ismilan al cărei bărbat este fratele lui Schuta.

Acesta era, într-adevăr, un lucru atât de important, încât, de mirare, m-am tras un pas înapoi.

În Peninsula Balcanică n-a putut fi niciodată stăvilită tâlhăria. Eu însumi, încă din Damasc, am avut de-a face cu diverse experiențe de acest fel. La început, am crezut că Stambulul este reședința acestor răufăcători, iar pe Usta Davud Arafim sau pe Abraham Mamur i-am considerat drept căpeteniile cele mai mari. Apoi, însă, am învățat să gândesc altfel. În ultima vreme, ziarele relatau neîntrerupt despre răzmerițe, atacuri neașteptate, crime cu incendieri și alte evenimente care se explicau prin instabilitatea condițiilor din țările balcanice turcești. Acum, se vorbea despre un schipe-tar (albanez) care adunase în jurul său, sus, în munții Schar Dag, între regiunea Prisren și Kalkandelen, toți nemulțumiții și rătăcea până dincolo de munții Kurbetschka și până jos, în văile Babunei. Se povestea că fusese văzut chiar și în văgăunile din Perin Dag și că ar avea partizani în pustietatea munților Despoto.

Numele său real nu-l știa nimeni. Fusese numit El Assfar, Ssary, Schut, în funcție de limba pe care o vorbea cel ce-i pomenea numele. Aceste trei cuvinte însemnau "cel Galben". Probabil că rămăsese cu această culoare a feței în urma unei gălbănări. *Schuta* este femininul din limba sârbă de la *Schut* și înseamnă "cea galbenă". Am ajuns la concluzia că acest Schut era căpetenia tuturor bandelor de tâlhari care rătăceau de pe coasta muntene-greană și până la Bosfor. Iar nevasta acestei căpetenii a bandiților, Schuta, era, deci, ruda primarului din Ortakoj. Acest lucru mi-a dat de gândit, dar nici nu-mi trecea prin cap să-i dau de înțeles omului meu de încredere la ce concluzii ajunseseam.

— Mai ai ceva de spus? l-am întrebat, calm.

— Nu. Nu ești mulțumit?

— O, ba da. Dar cum se face că-ți trădezi superiorul, spunându-mi mie toate acestea?

— Nu este un om bun, effendi. Nimeni nu-l iubește și toată lumea suferă din pricina nedreptăților pe care le face.

— Mai știe cineva că stai de vorbă cu mine?

— Nu. Și chiar te rog să nu spui nimănui.

— Am să tac.

După ce i-am dat această asigurare, am vrut să plec, dar mi-am adus deodată aminte că uitasem ceva foarte important.

— Ești cunoscut în Ismilan? l-am întrebat.

— Da.

— Atunci înseamnă că îl cunoști pe cumnatul primarului, despre care ai afirmat că sora lui ar fi nevasta lui Schut?

— Da, îl cunosc.

— Cu ce se ocupă?

— Este armurier și are o cafenea, unde își expune armele pentru a le vinde.

— Unde locuiește?

— Pe ulița care duce spre satul Tschatak.

— Îți mulțumesc. Dar, acum, ține-ți și tu gura, așa cum am să fac și eu.

M-am reîntors în casă. Nu mi-am dat seama după figura primarului și cea a paznicului dacă această întrerupere a conversației noastre îi făcuse sau nu să devină bănuitori. Îndată ce am intrat, Halef s-a retras.

— Ei și acum, am continuat eu discuția întreruptă, aș dori să știu ce a vrut de la tine acest fost perceptor din Üskub.

— S-a interesat de drum, răspunse primarul.

— Care drum?

— Cel spre Sofala.

Sofala se afla în sud, dar eu eram convins că fugarii se îndreptau spre vest. Deci, acest brav primar vroia să mă facă să le pierd urma. Nu l-am lăsat să-și dea seama că nu am dat crezare cuvintelor sale și l-am întrebat:

— Nu-i așa că Manach el Barșa venea din Adrianopol?

— Da, așa este.

Deci, de acolo a pornit-o prin Samanka și Tschingerly spre vest, dar aici, deodată, a cotit-o spre sud. Dacă vroia să plece din Adrianopol spre Sofala, ar fi putut s-o scurteze spre sud, prin Tatar, Ada, Schahandscha, Demotika și Mandra. De ce a mai făcut acest ocol de 16 ore de călărit?

— Nu l-am întrebat.

— Iar eu nu pricep.

— Manach el Barșa nu vrea să fie văzut. Vor să-l prindă. Poate a vrut să-l înșele pe polițai. Și tu îl cauți, effendi? Vrei să-l prinzi?

— Da.

— Atunci trebuie să mergi în direcția în care ți-am spus.

— Este foarte bine că mi-ai spus acest lucru. În această direcție spre sud nu locuiește cumva vreo rudă sau cunoștință de-a ta, la care aș putea apela, în caz de nevoie?

— Nu.

— Dar ai și tu rude, nu?

— Nu.

Asta era o minciună. Iar paznicul, care cunoștea relațiile superiorului său, nu a schițat nici un gest ca să-mi arate că nu acesta era adevărul. Acești doi bărbați mă considerau un mare domn; și totuși, mă înșelau. Eu, care eram doar un străin și nu mă puteam baza decât pe mine, însumi, nu aveam nici cea mai mică putere împotriva lor. Puteam folosi doar violența și în cazul de față, ea consta în aceea că trebuia să mă prefac că am dat crezare cuvintelor primarului.